



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|---|--------------------|-------------------------|----------|
| Datos Identificativos | | | | 2020/21 |
| Asignatura (*) | Economía do Trabalho | Código | 660G01027 | |
| Titulación | Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña) | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| Grao | 2º cuatrimestre | Terceiro | Obrigatoria | 6 |
| Idioma | Castelán | | | |
| Modalidade docente | Híbrida | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Economía | | | |
| Coordinación | Escourido Calvo, Manuel | Correo electrónico | manuel.escourido@udc.es | |
| Profesorado | Escourido Calvo, Manuel | Correo electrónico | manuel.escourido@udc.es | |
| Web | www.erlac.es | | | |
| Descrición xeral | <p>Marco normativo regulador das relacións laborais.</p> <p>Dirección e xestión de recursos humanos.</p> <p>Políticas sociolaborais.</p> <p>Seleccionar y xestionar información e documentación laboral.</p> <p>Economía e mercado do traballo.</p> | | | |
| Plan de continxencia | <p>1. Modificacións nos CONTIDOS: NON:</p> <p>2. Modificacións na METODOLOXÍA.</p> <p>CLASES MAXISTRAS: online en plataforma Google Meet (mesmo horario) ou na que sinala a Dirección.</p> <p>PRESENTACIÓNS ORAIS: online en plataforma Google Meet ou na que sinala a Dirección.</p> <p>TEST OPCION MULTIPLE: online en plataforma UDC Moodle.</p> <p>TITORÍAS: online en plataforma Google Meet (mesmo horario) ou na que sinala a Dirección.</p> <p>Estudante as solicitará de forma previa, suxerindo 3/4 opcións de día/hora.</p> <p>3. Modificacións na AVALIACIÓN.</p> <p>ASISTENCIA: A asistencia (10%) que se terá en conta é a realizada entre o día 1 do curso e o último día de clase presencial. No se terá en conta a asistencia online.</p> <p>Outros cambios poderían ter lugar, se a UDC así o indica.</p> | | | |

| Competencias / Resultados do título | |
|-------------------------------------|---|
| Código | Competencias / Resultados do título |
| A1 | Marco normativo regulador das relacións laborais. |
| A3 | Saúde laboral e prevención de riscos laborais. |
| A4 | Dirección e xestión de recursos humanos. |
| A5 | Políticas sociolaborais. |
| A6 | Economía e mercado de traballo. |
| A9 | Socioloxía do traballo e Técnicas de Investigación Social. |
| A10 | Organización e dirección de empresas. |
| A11 | Teoría e sistemas de relacións laborais. |
| A12 | Historia das relacións laborais. |
| A13 | Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas. |
| A14 | Seleccionar e xestionar información e documentación laboral. |



| | |
|-----|--|
| A16 | Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral. |
| A18 | Interpretar datos e indicadores socioeconómicos. |
| A19 | Identificar as fontes de información económica e o seu contido. |
| A21 | Realizar análises e diagnósticos, prestar apoio e tomar decisións en materia de estrutura organizativa, organización do traballo, estudo de métodos e estudo de tempos de traballo. |
| A22 | Planificación e deseño, asesoramento e xestión dos sistemas de prevención de riscos laborais. |
| A23 | Participar na elaboración e deseño de estratexias organizativas, desenvolvendo a estratexia de recursos humanos da organización. |
| A24 | Aplicar técnicas e tomar decisións en materia de xestión de recursos humanos (política retributiva, de selección...). |
| A26 | Aplicar técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social ao ámbito laboral. |
| A27 | Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados. |
| A31 | Aplicar os coñecementos á práctica. |
| A32 | Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais. |
| A33 | Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional. |
| A34 | Interrelacionar as distintas disciplinas que configuran as relacións laborais. |
| A35 | Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais. |
| B1 | Resolución de problemas. |
| B2 | Capacidade de análise e síntese. |
| B3 | Capacidade de organización e planificación. |
| B4 | Capacidade de xestión da información. |
| B5 | Toma de decisións. |
| B6 | Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional. |
| B7 | Habilidades nas relacións interpersoais. |
| B8 | Razoamento crítico. |
| B9 | Traballo en equipos. |
| B10 | Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade. |
| B12 | Motivación para a calidade. |
| B13 | Adaptación a novas situacións. |
| B14 | Aprendizaxe autónomo. |
| B15 | Creatividade. |
| B16 | Liderado. |
| B17 | Sensibilidade cara a temas medioambientais. |
| C1 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C2 | Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro. |
| C3 | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. |
| C4 | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C5 | Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. |
| C7 | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. |
| C8 | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias /
Resultados do título



| | | | | |
|---|---|-----|----|----|
| <p>Economía e mercado de traballo. Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral. Interpretar datos e indicadores socioeconómicos. Identificar as fontes de información económica e o seu contido. Resolución de problemas. Capacidade de análise e síntesis. Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que debe enfrontarse.</p> | A1 | B1 | C1 | |
| | A6 | B2 | C2 | |
| | A10 | B4 | C3 | |
| | A16 | B5 | C4 | |
| | A18 | B6 | C5 | |
| | A19 | B7 | C6 | |
| | A22 | B8 | C7 | |
| | A23 | B9 | C8 | |
| | A26 | B10 | | |
| | A31 | B12 | | |
| | A33 | B13 | | |
| | A34 | B14 | | |
| | | B15 | | |
| | | B16 | | |
| | | B17 | | |
| | <p>Comprensión do funcionamento, interpretación e políticas a implementar nos diferentes tipos de mercado de traballo. Anticipación de políticas sociolaborais e os seus efectos. Coñecemento do papel dos diferentes actores do mercado de traballo (empresa, traballadores, sindicatos, gobernos, institucións, etc.)</p> | A1 | B1 | C1 |
| | | A3 | B2 | C2 |
| A4 | | B3 | C3 | |
| A5 | | B4 | C4 | |
| A6 | | B5 | C5 | |
| A9 | | B6 | C6 | |
| A10 | | B7 | C7 | |
| A11 | | B8 | C8 | |
| A12 | | B9 | | |
| A13 | | B10 | | |
| A14 | | B13 | | |
| A16 | | B14 | | |
| A18 | | B15 | | |
| A19 | | B16 | | |
| A21 | | | | |
| A22 | | | | |
| A23 | | | | |
| A24 | | | | |
| A26 | | | | |
| A27 | | | | |
| A31 | | | | |
| A32 | | | | |
| A33 | | | | |
| A34 | | | | |
| A35 | | | | |

| Contidos | |
|--|---|
| Temas | Subtemas |
| TEMA 1. Traballo, empresa e globalización económica. | <ul style="list-style-type: none"> - O funcionamento dos mercados de traballo. - O "traballo" como "mercadoría singular". - Demanda e Oferta de traballo. - Traballo e globalización económica. |



| | |
|--|--|
| TEMA 2. Conceptos, definicións e estatísticas do mercado laboral. | <ul style="list-style-type: none"> - Introducción. A economía laboral como disciplina - Conceptos laborais e estatísticos básicos. - Indicadores do mercado laboral. - Fontes de información para o estudo dos mercados laborais. |
| TEMA 3. Enfoques teóricos para a análise do mercado laboral. Oferta, Demanda e Salarios. | <ul style="list-style-type: none"> - As aproximacións tradicionais: neoclásicos, keynesianos, marxistas e institucionalistas. - Enfoques recentes: institucionalistas, Escolas de Chicago e Cambridge, modelo matching, mercados transicionais, etc. - Oferta, Demanda e Salario desde una perspectiva teórica. |
| TEMA 4. Cualificación da Oferta de Traballo. O Capital Humano. | <ul style="list-style-type: none"> - Educación e emprego na teoría económica. - Teorías de mercado de traballo e política laboral. - Educación e emprego en Europa, España e Galicia. |
| TEMA 5. As Institucións Laborais. | <ul style="list-style-type: none"> - As Institucións Laborais: orixe e tipoloxía. - As Institucións Laborais en Europa e España. |
| TEMA 6. O mercado de traballo e as políticas activas de emprego. | <ul style="list-style-type: none"> - Políticas laborais: fundamentos económicos. - Políticas activas de emprego: definición e características. - Estratexia e aplicación de política activas de emprego: UE e España. |
| TEMA 7. O mercado de traballo e as políticas pasivas de emprego. | <ul style="list-style-type: none"> - Historia da protección por desemprego. - Visión teórica da prestación por desemprego. - Políticas pasivas de emprego: definición e características. - Políticas pasivas de emprego: UE e España. |
| TEMA 8. Reformas estruturais na regulación laboral e flexibilidade laboral na empresa. | <ul style="list-style-type: none"> - A flexibilidade laboral: concepto, teorías e aplicacións. - Flexibilidade numérica vs. flexibilidade funcional. - As Reformas laborais: a experiencia española. |
| TEMA 9. A dinámica do mercado de traballo en España. | <ul style="list-style-type: none"> - Estrutura e dinámica do mercado de traballo en España. - Desequilibrios fundamentais do mercado de traballo español. - Os salarios e a negociación colectiva en España. - Indicacións para un diagnóstico do funcionamento do mercado de traballo en España. |
| TEMA 10. O futuro do traballo. | <ul style="list-style-type: none"> - O traballo na economía global e cibernética. - O traballo e as súas novas dimensións. - Reconfiguración do Estado de Benestar. - Transformacións organizativas e fragmentación laboral. - Traballo, consumo e benestar: un debate. |

Planificación

| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
|-----------------------|--|---|-------------------------|--------------|
| Sesión maxistral | A4 A5 A6 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A16 A18 A19 A21 A22 A23 A24 A26 A31 A32 A33 A34 A35 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B10 C6 C8 | 15 | 35 | 50 |



| | | | | |
|--|---|----|----|----|
| Traballos tutelados | A1 A4 A5 A6 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A18 A19 A23 A24 A26 A27 A31 A32 A33 A34 A35 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B16 B17 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 | 15 | 35 | 50 |
| Discusión dirixida | A3 A5 A6 A9 A11 A12 A13 A18 A19 A31 A33 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B15 B16 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 | 10 | 15 | 25 |
| Proba obxectiva | A18 B2 B4 | 5 | 15 | 20 |
| Atención personalizada | | 5 | 0 | 5 |
| *Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado | | | | |

| Metodoloxías | |
|---------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Sesión maxistral | Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. |
| Traballos tutelados | O alumno levará a cabo dous traballos relacionados coa materia: un individual e un en grupo. O alumno entregará os traballos en datas sinaladas e anteriores ao examen da primeira oportunidade, que se indicará aos alumnos ao comezo do curso. Estes traballos prantexanse como aplicación dos coñecementos adquiridos, serán guiados en horario de prácticas e utilizarán de páxinas web oficiais (INE, EUROSTAT, FMI, ONU, World Bank, etc.). |
| Discusión dirixida | Modalidade formativa orientada á aplicación dos aprendizaxes, combinando diferentes metodoloxías: exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc. |
| Proba obxectiva | Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas. |

| Atención personalizada | |
|---|---|
| Metodoloxías | Descrición |
| Traballos tutelados Discusión dirixida | Accións orientadas cara a resolución e aclaración das dúbidas, cuestión e prantexamentos do alumnado, en relación coa materia. As adaptacións curriculares para estudantes con discapacidade ou con necesidades educativas específicas serán pautadas poa Comisión de Docencia do centro, previo informe do PAT. |

| Avaliación | | | |
|--------------|---------------------------|------------|---------------|
| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
| | | | |



| | | | |
|---------------------|---|--|----|
| Traballos tutelados | A1 A4 A5 A6 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A18 A19 A23 A24 A26 A27 A31 A32 A33 A34 A35 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B16 B17 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 | Realización de traballos relacionados co contido da materia e presentación dos mesmos. Resolución de exercicios e supostos que deberá entregar o estudante aos profesores. 1 traballo individual = 30%. 1 traballo en grupo = 20%. Asistencia, participación, probas e debates en sesións teóricas e de exposicións = 10% | 60 |
| Proba obxectiva | A18 B2 B4 | Consistirá nun exame escrito con preguntas tipo test e preguntas a desenvolver, relacionadas cos contidos teóricos e prácticos da asignatura e cos contidos expostos e debatidos polos alumnos nas clases, a partir dos traballos individuais e grupais. | 40 |

Observacións avaliación

Para superar a asignatura é necesario acadar un mínimo de 50 puntos.

Como alternativa, aquel alumnado que non poida facer un normal seguemento da asignatura, por ter recoñecida a Dispensa de Docencia, poderá optar por examinarse nunha proba obxectiva durante os períodos de avaliación oficialmente establecidos; o valor de dita proba supón o 100% da calificación. De non acadar o 50% do total da calificación en dita proba, a materia constará como suspensa na convocatoria ordinaria e o alumnado poderá voltar a examinarse na segunda oportunidade (normalmente Xullo), donde a metodoloxía de avaliación será unha proba obxectiva por valor do 100% da calificación, versando sobre os contidos tanto teóricos como prácticos do programa da materia.

Todo o alumnado deberá explicitar ao profesor mediante mail, ou a través das fichas de estudante (en caso de que se requiran) se teñen solicitado a dispensa e se esta se lles foi concedida, debendo consignar se a súa avaliación é continua ou mediante proba obxectiva final (DISPENSA).

O ALUMNADO NON PODE SER AVALIADO POR AVALIACIÓN CONTINUA E SIMULTÁNEAMENTE POR PROBA OBXECTIVA FINAL (DISPENSA)

Fontes de información

| | |
|----------------------------|--|
| Bibliografía básica | <ul style="list-style-type: none"> - McConell, C., Brue, S. y Macpherson, D.A. (2007). Economía Laboral. Madrid, McGraw Hill - Palacio, J.I. y Álvarez, C. (2004). El mercado de trabajo: análisis y políticas. Madrid, Akal <p>Bibliografía básica que se adapta perfectamente ao programa da asignatura.</p> |
|----------------------------|--|



| | |
|------------------------------------|---|
| Bibliografía complementaria | <ul style="list-style-type: none"> - Hamermesh, D. y Rees, A. (1984). Economía del trabajo y los salarios. - Lasierra, J.M., Murayama, C., Ruesga, S.M. (Coord.) (2002). Economía del trabajo y política laboral. Madrid, Pirámide - Hernández, C. y Carrasco, J.A. (2005). Ejercicios de Economía Laboral. Madrid, McGraw Hill - Becker, G. (1983). El capital humano. Madrid, Alianza - Toharia, L., C. Albert, I. Cebrián, C. García-Serrano, I. García-Mainar, M.A. Malo, G. Moreno y E.Vi (1998). El mercado de trabajo en España. Madrid, McGraw Hill - Toharia, L. (editor) (1983). El mercado de trabajo: teorías y aplicaciones. - Fina, L. (2001). El reto del empleo. Madrid, McGraw Hill - Fujii, G. (Coordinador) (2004). El trabajo en un mundo globalizado. Madrid, Pirámide - Gallego, J.R., Náchter, J. coords, (2001). Elementos básicos de Economía. Un análisis institucional. Valencia, Tirant lo Blanch - Alonso, A. y P. Bouso (1996). Introducción práctica a la economía laboral. Pontevedra, Ilustre Colegio de Graduados Sociales - Ashenfelter, O.C. y Layard, R. (comps) (1991). Manual de Economía del Trabajo, vols. I y II. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social - Fina, L. (2001). Mercado de trabajo y políticas de empleo. Madrid, Consejo Economico y Social - Ehrenberg, R. y R. Smith (2001). Modern Labor Economics. Theory and Public Policy (7ªed.). Nueva York, Addison Wesley Longman - Recio, A. (1997). Trabajo, personas, mercados. Manual de Economía Laboral. Barcelona, Icaria - Becker, G. (1987). Tratado sobre la familia. Madrid, Alianza - Organización Mundial del Trabajo (). www.ilo.org . - Instituto Nacional de Empleo (). www.inem.es . - Ministerio de Trabajo (). www.mtas.es . - Seguridad Social (). www.seg-social.es. |
|------------------------------------|---|

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á Economía/660G01002

Economía e Empresa/660G01007

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Economía Española/660G01025

Materias que continúan o temario

Observacións

O contido de Economía do Traballo esixe un coñecemento previo do análisis micro e macroeconómico e da economía e os mercados en xeral, así como do comportamento do consumidor e do produtor. Asimesmo resulta apropiado ter unha visión global dos distintos sectores da economía española.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías